

somt; jeg vil bevare den danske Befolknings lovfæstede Ret til uskyldig Søndags-Livsnydelse og kan derfor ikke give det foreliggende Lovudkast min Stemme“. Det er naturligvis navnlig paa Grund af Lovudkastets Udstrækning til Transportvirksomheder, og fordi man jo ikke kan gøre Nar ad sig selv ved at lovfæste og saa umiddelbart med det samme dispensere. Men, som sagt, det er, saaledes som vor Lovgivning staar i Øjeblikket, ganske overflødig at beskæftige sig med denne Hviledag. Den har vi saamænd ordnet tilstrækkelig godt, og der har aldrig været nogen Hindring fra Lovgivningsmagtens Side mod paa rimelig Maade at udvide denne Lovgivning.

Saa er der Lovforslaget og den 8 Timers Arbejdsdag i Industri, Haandværk og lignende Virksomheder. Man kan vel sige om dette Lovforslag, at det lige saavel som det forrige ikke i væsentlig Grad skyldes indrepolitiske Hensyn, det er vel en Sort Courtoisie overfor Udlandet, en Sort Opfyldelse af en Forpligtelse, man mener, man en Gang har paataget sig. Det er nu en underlig Trang, vi herhjemme har til at gaa i Spidsen paa Omraader, hvor vor Beliggenhed, vor Økonomi, vore Erhvervs forskellige Stilling egentlig ikke gør det indlysende, at netop vi skal gaa i Spidsen. Men det internationale Samarbejde maa jo altsaa være noget meget væsentligt for denne Regering, siden det i sin Tid vilde gaa i Spidsen med Afrustningen, hvad der ikke kunde synes særlig paakrævet for vort Vedkommende, og nu ogsaa gaar i Spidsen, havde jeg nær sagt, med Hensyn til Indførelse af 8 Timers Arbejdsdag — den højtærede Socialminister er allerede begyndt at gøre nogle Bemærkninger, tror jeg, om, at vi *ikke* gaar i Spidsen, jeg er i alt Fald forberedt paa, at det meget snart vil blive sagt, at vi skal *følge efter*. Jeg skal imidlertid tillade mig at vise, at den lovfæstede 8 Timers Arbejdsdag kun eksisterer paa Papiret meget faa Steder, og dér, hvor den eksisterer, er det med saa mange Indskrænkninger, at den ikke er noget værd, saa det er ganske overflødig, at vi beskæftiger os med at lovgive paa dette Omraade. Det har altid kunnet lade sig ordne mellem de direkte interesserede, mellem Arbejdere og Arbejdsgivere.

Nu vil man maaske sige, at nu er den gældende Overenskomst om de 8 Timers Arbejdsdag opsagt, og saa maa vi vende os imod de eventuelle Angreb fra Arbejdsgivernes Side. Men vi har jo hørt begge de to ærede Ordførere fra socialdemokratisk Side — hver indenfor det Omraade, han behandlede — sige, at Arbejderne lod sig

naturligvis ikke tvinge tilbage, og deres Magt var saa stærk, at der egentlig ikke var nogen Fare fra den Side. Jeg maa tilstaa, at jeg er i nogen Grad enig med de to ærede Ordførere, jeg tror heller ikke, der er Tale om, at man fra Arbejdsgiverside kan bryde denne i Øjeblikket meget kompakte Modstand mod en Forlængelse af Arbejdstiden. Derimod tror jeg, at hvis de økonomiske Forhold er særlig ugunstige, vil man med den faglige og økonomiske Interesse, som De samvirkende Fagforbund altid har haft, indlade sig paa en Diskussion af dette Spørgsmaal; naar det er nødvendigt for Arbejderne og deres Interesse i Virksomhederne, vil man ogsaa kunne diskutere en Udvidelse af Arbejdstiden. Dette vil man imidlertid være afskaaret fra, hvis man vedtager dette Lovforslag, thi saa vil man for et længere Tidsrum fastlægge 8 Timers Arbejdsdagen og fastlægge den indenfor overmaade snævre Grænser.

Socialdemokraterne er jo ellers paa Papiret Tilhængere af Friheden, men vi har desværre mange Eksempler paa, at naar det drejer sig om Arbejdsfrihed, er Entusiasmen hos Partiet ikke saa forfærdelig stor. Og dette Lovforslag er i høj Grad et Angreb paa Arbejdsfriheden. Der kan heller ikke i de seneste Begivenheder, efter at den generelle Overenskomst er opsagt, hentes Beviser for Nødvendigheden af at lovgive. Arbejderorganisationerne staar ikke svagere nu end tidligere, tværtimod, det tror jeg ogsaa, Socialdemokratiet vil indrømme; og man kan heller ikke pege paa, at der har været nogen Arbejdsstandsning paa Basis af Krav om en forlænget Arbejdstid, der lader sig ikke paavise en eneste Arbejdsstandsning med dette som Motiv. Naar Arbejdsgiverne har sagt Overenskomsten op, ligger det i, at der er adskillige Omraader, hvor man meget vel kunde tænke sig en Forlængelse af Arbejdstiden, hvor det vilde være til Gavn, ikke blot for det enkelte Fag, men for Samfundet — man kan blot tænke paa Byggefagene, som vilde gøre Samfundet en Tjeneste ved at gaa ind paa en længere Arbejdstid; det er sagt saa tidt, at det maaske virker lidt trivielt, men rigtigt er det alligevel, at netop disse Fag uden Skade kunde have en længere Arbejdstid.

Heldigvis har jeg ikke mødt her den Bemærkning, som man ellers møder saa tidt ude omkring i Diskussionen om dette Spørgsmaal, at det vilde være latterligt i en Tid, hvor der er Arbejdsløshed, at forlænge Arbejdstiden, da dette kun vilde forøge Arbejdsløsheden. Saa kloge er formodentlig Talerne herinde, at de meget